

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 17. oktobrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Artūrs Kučs un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 160/2017),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Civilprocesa likuma 445. panta otro daļu, ciktāl tā neparedz termiņu trūkumu novēršanai, (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. pantam;

1.2. atzīt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneša (datums) lēmumu lietā (numurs) par neatbilstošu Satversmes 92. pantam;

1.3. pieprasīt nepieciešamos dokumentus no (pilsēta) cietuma, bet no Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas – lietas (numurs) materiālus.

2. Civilprocesa likuma 445. panta otrā daļa nosaka: „Tiesnesis pieņem lēmumu par atteikšanos pieņemt blakus sūdzību, ja likumā noteiktajā kārtībā un apjomā nav samaksāta valsts nodeva vai blakus sūdzībai nav pievienota pilnvara vai cits dokuments, kas apliecina pārstāvja pilnvarojumu pārsūdzēt tiesas lēmumu.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas kompetence ir noteikta Satversmes 85. pantā, kā arī Satversmes tiesas likuma 1. un 16. pantā.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. punktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Atbilstoši Satversmes 85. pantam Satversmes tiesa ir tiesīga izskatīt lietas par likumu un citu normatīvo aktu atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2001. gada 26. jūnija sprieduma lietā Nr. 2001-02-0106 secinājumu daļas 5. punktu*). Satversmes tiesas kompetencē neietilpst tiesību normu piemērošanas vērtēšana. Tas nozīmē, ka Satversmes tiesai nav tiesības izvērtēt vispārējās jurisdikcijas tiesu nolēmumu tiesiskumu un atbilstību Satversmei (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2009. gada 3. jūnija sprieduma lietā Nr. 2008-43-0106 12. punktu*). Līdz ar to šā lēmuma 1.2. punktā norādītais prasījums nav piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma izriet, ka ar tiesas lēmumu noraidīta Pieteikuma iesniedzēja sūdzība par zvērināta tiesību izpildītāja rīcību. Par šo lēmumu Pieteikuma iesniedzējs iesniedzis blakus sūdzību. Pamatojoties uz apstrīdēto normu, tiesnesis atteicies pieņemt blakus sūdzību, jo konstatējis, ka tai nav pievienoti dokumenti, kas apliecina valsts nodevas samaksu un Pieteikuma iesniedzējs nav lūdzis atbrīvot viņu no valsts nodevas samaksas. Tādējādi apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējam ir piemērota, un pieteikumā ir norādīts uz tam Satversmē noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējam nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Proti, saskaņā ar Civilprocesa likuma 445. panta trešo daļu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneša (datums) lēmums par atteikšanos pieņemt blakus sūdzību nav pārsūdzams, tādēļ vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. pantā noteikto pamattiesību aizsardzībai nepastāv.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otro teikumu, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no (datums), kad Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnesis pieņēma lēmumu par atteikšanos pieņemt blakus sūdzību. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2017. gada 28. septembrī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē atzīstama juridiskā argumentācija, kurā pamatota apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Pieteikumā ir jānorāda tiesību normu satura analīze, argumenti, kādā veidā apstrīdētā norma ierobežo pieteikuma iesniedzēja pamattiesības, apstrīdētās normas pieņemšanas procedūras tiesiskuma izvērtējums, kā arī pamattiesību ierobežojuma leģitīmā mērķa un samērīguma izvērtējums.

Pieteikumā ir sniegts konkrētās situācijas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī vispārīgi norādīts, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 92. pantam, jo

neparedz iespēju novērst tiesneša konstatētos trūkumus, lai atkārtoti iesniegtu blakus sūdzību. Tomēr Pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis juridiskus argumentus, kas pamatotu apstrīdētās normas iespējamu neatbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normai. Tāpat pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, vai iespējamais Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu, vai šim ierobežojumam ir leģitīms mērķis un vai tas ir samērīgs ar leģitīmo mērķi.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

8. Tā kā lieta nav ierosināma, jo pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma prasībām, šā lēmuma 1.3. punktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 160/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš